

تصمیم‌سازی‌های اشتباه

آذر منصوري

1) باید قبول کرد که تصمیم‌سازی‌های اشتباه گذشته منجر به ایجاد شکافی میان سیاستگذاران و اقشار مختلف شده است. راه‌حل معقول و درست برای مواجهه با فاجعه‌ای که بعد از مرگ مهسا امینی رخ داده، در وهله نخست به رسمیت شناختن اصل اعتراض شهروندان در جامعه ایرانی است. در ذهنیت بسیاری از تصمیم‌سازان، اصل اعتراض مردم به رسمیت شناخته نشده و برای آن جایگاه اجرایی تدارک دیده نشده است. ذهنیتی که باعث شکل‌گیری بحران اخیر و بسیاری از مشکلات دیگر در کشور شده است. نباید فراموش کرد، مدت‌هاست جامعه‌شناسان، تحلیلگران و اساتید نسبت به شکاف موجود میان دولت و ملت هشدار می‌دهند و خواستار بازنگری جدی در تصمیمات اشتباه قبلی هستند. اشتباهاتی که باعث شده تا میزان مشارکت‌های عمومی کاهش پیدا کند و فاصله مردم با سیستم افزایش یابد.

2) متأسفانه به‌رغم این هشدارها، هرگز فضای لازم برای افزایش مشارکت‌های اجتماعی زنان نه تنها فراهم نشد، بلکه چهره‌های موثر در احزاب تحت فشار قرار گرفتند که نباید در خصوص مطالبات زنان صحبتی انجام شود. امروز باید پرسید شهروند ایرانی با تکیه به کدام ظرفیت می‌تواند مطالبات قانونی خود را دنبال کند و خواستار تحقق آن شود؟ از آنجا که این ظرفیت‌های قانونی ایجاد نشده، بسیاری از فرصت‌طلبان و موج‌سواران نیز از شکاف‌های موجود سوءاستفاده کرده باعث بروز مشکلات جدی در روند مطالبه‌جویی زنان ایرانی شدند. نهایتاً مجموعه این عوامل باعث شدند تا فاجعه مرگ مظلومانه مهسا امینی شکل گرفته و يك ایران در ماتم و عزا فرو برود.

3) یکی از اولویت‌های مهم کشور بررسی حقوقی این موضوع است. از ابتدای وقوع این فاجعه باید يك کمیته حقیقت‌یاب مستقل با حضور نمایندگان نهادهای مدنی، خانواده مهسا امینی، حقوقدانان مستقل، فعالان سیاسی و متخصصان تشکیل می‌شد و این کمیته دلیل مرگ مهسا را مورد بررسی قرار داده و نهایتاً گزارش مستند و مستدل این کمیته به صورت شفاف در اختیار مردم و افکار عمومی قرار می‌گرفت. این کمیته باید سناریوهای مختلفی که منجر به شکل‌گیری این فاجعه شد را بررسی می‌کرد و ابعاد و زوایای گوناگون آن را مورد ارزیابی قرار می‌داد.

اما نه تنها این کمیته مستقل تشکیل نشد، بلکه متأسفانه برخی نمایندگان و چهره‌های سیاسی نیز واکنش‌های نامناسبی نسبت به اصل موضوع از خود نشان دادند که بر التهابات جامعه افزود. (4) نباید فراموش کرد که زنان نیمی از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند که نوع سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در خصوص این جمعیت به گونه‌ای نبوده است که منجر به رفع تبعیض و اجحاف علیه آنان شود. نوع رفتار گشت ارشاد به خصوص در دوران دولت جدید به گونه‌ای است که شأن زن ایرانی را رعایت نمی‌کند. اما دولت و سیاستگذاران به جای اصلاح این روند اقدام به فرافکنی می‌کنند. باید این رویه اشتباه تغییر پیدا کند تا دیگر شاهد وقوع حوادث تلخی که برای مهسا امینی رخ داد، نباشیم.

م: □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ 7 □□□□□□ 1401 □□□□□□